

[Viggo Starcke.]

ligvis ikke bøje sig for — i så fald ville den socialistiske regering jo have frit slag i enhver sag.“

Og så fortsætter det ærede medlem hr. Poul Møller:

„Selv de mest forsvarsvenlige vil kunne forstå det umulige i således at bøje sig for trusler om forsvarsnedskæringer.“

Dette må betyde en tilståelse af, at man sætter partiets interesser over forsvarrets. Hvis venstre og konservative havde fået regeringsmagten, ville en forståelse med socialdemokratiet have været både ønskelig og nødvendig på udenrigs- og forsvarspolitikens område; en sådan regering ville måske ikke have kunnet forvente en større forhandlingsvilje hos socialdemokratiet end den, de selv i øjeblikket udviser, og i så fald ville de selv være blevet afhængige af de radikale, og hvordan ville de så have stillet sig til de radikales krav? Det er ganske givet, at der rent købmandsmæssigt og på mange andre områder kan spares meget store beløb på forsvarrets område. Opgaven er den at udvise en sund økonomi uden at få et ringere forsvar, og det kan opnås ad de retningslinier, som retsforbundet har anvist i sit forslag til beslutning om forsvarrets ordning.

De to hovedlinier, som dette forslag bygger på, er, hvad jeg kunne kalde en kombination af det system, man har i Canada, og det system, man har i Schweiz. Canadas forsvar er bygget på frivillighed, og det har opgivet tvangsudskrivning, uden at forsvaret derved er blevet ringere. Schweiz bygger på den moderne tanke om spredning af beredskabsstyrken og opgivelse af de længst forældede farlige og kostbare kaserner. Tropperne i Schweiz bor hjemme med våben og udrustning, og Schweiz opnår derved de store fordele, at forsvaret ikke er så sårbart for en pludselig udslættelse ved et uventet angreb, at der kan foretages en hurtigere og sikrere mobilisering, og at en stor del af beredskabsstyrken kan deltage i produktionslivet.

Vort forslag vil have stor interesse i den nuværende situation, og det er derfor betydningfuldt, at den danske hærkommando har anbefalet forsvarsministeriet at gøre et forsøg med spredning i et begrænset område ved at lade beredskabsstyrken bo

hjemme med våben og udrustning. Gjorde man dette og gik endnu videre, ville man kunne standse det kostbare og farlige kasernebyggeri, fjerne en stor risiko og opnå den store samfundsmæssige fordel, at beredskabsstyrken i stor udstrækning ville kunne deltage i produktionslivet, så at forsvarsudgifterne lettere kunne bæres, og samtidig ville man opnå en løsning, som ganske anderledes ville påkalde befolkningens sympati.

Ifølge aviserne har Sverige fornylig holdt sine manøvrer, og der stod omtalt, hvorledes Sverige på mange områder havde erkendt det rigtige i spredningstanken og også havde realiseret det samme, som vi i sin tid stillede forslag om, en mobilisering og motorisering af stabene.

Vi fra vor side er ikke tilhængere af socialisme, men vi er heller ikke tilhængere af den politik, der har skabt forudsætningen for socialismen. Ingen af disse retninger har hidtil forsøgt at løse de vigtigste og varigste fundamentale problemer, men har, hver gang der har været krise, prøvet at lave noget — med det resultat, at man er gået fra krise til krise.

Danmark har eksisteret før danskerne, og jordkloden har bestået før menneskene. Menneskene kan ikke bestå uden jorden, men jorden kan bestå uden menneskene, og efter den næste krig vil man måske — hvis man lever — se, at jorden består uden mennesker. (*Munterhed*). Ja, det er et postulat, men situationen er i virkeligheden alvorlig.

Hele det jordspørgsmål, som ligger fundamentalt under hele det danske folks erhvervsliv, har gang på gang i vor historie været løst på forbilledlig vis, og det har gang på gang været forkludret lige så forbilledligt. Den sidste storslåede løsning, som fandt sted herhjemme, skyldtes Reventlow, og den sidste storslåede forkludring skyldtes venstre i 1903. Da husmændene året før, i 1902, rejste kravet om indførelse af fuld grundskyld og borttagelse af skatterne fra bygninger, arbejde og forbrug, havde man vel håb om, at venstre ville slå ind på denne vej, men håbet svandt, og i et ubegribeligt anfald af uforstand og snæversyn gennemførte venstre det største stykke klassepolitik, som er gennemført i dette land. De lukkede derved op for væksten af de